

Prima parte
RELAȚIA ROMÂNNO-AMERICANĂ

1.

România și Statele Unite ale Americii – „condamnate” de istorie și geografie să fie aliate¹

Geopolitica nu are o definiție unanim acceptată. Ne putem referi, pe scurt, ca la o aplicare a unei politici într-un mediu geografic determinat. Mai exact, puterile maritime au un rol diferit față de puterile terestre sau alte exemple care se referă la o determinare geografică.

Statele Unite ale Americii sunt considerate cel mai puternic stat din istoria lumii din punct de vedere militar, economic și tehnologic. Dezvoltarea sa a fost determinată de o sumă de factori geografici. Perioadele de dezvoltare ale Statelor Unite sunt diferite.

- Putem vorbi de o primă perioadă de consolidare a statului între 1776 și 1860, urmată de turbulența Războiului de Recesiune între anii 1861-1865.
- Apoi refacerea unității și trecerea la un izolaționism pe scena lumii între anii 1865-1917.
- Putem spune că anul 1918 este anul în care Statele Unite ale Americii se implică direct și activ pe scena

¹ <https://www.gandul.ro/diverse/romania-si-statele-unite-ale-americii-condaminate-de-istorie-si-geografie-sa-fie-aliata-20376243>

politică a lumii, lăsând izolaționismului geopolitic și geostrategic.

România a avut un alt ritm de dezvoltare, început cu statele românești medievale, trecând prin domniile fanariote și culminând cu unificarea și consolidarea statului român modern. Spre deosebire de Statele Unite ale Americii, țara noastră s-a aflat la confluența a trei mari imperii și a trei mari interese geopolitice: Imperiul Habsburgic, Imperiul Țarist și Imperiul Otoman.

Trebuie subliniat că, la începutul istoriei politice, România s-a aflat între Regatul Apostolic al Ungariei, Uniunea Polono-Lituaniană și Imperiul Otoman, până la începutul secolului al XVI-lea.

1.1. SUA, o putere thalassocratică

Geografia a fost darnică cu Statele Unite ale Americii, plasând-o într-o masă continentală masivă, cu relief bogat și divers, protejată de două mari oceane și având doi vecini cu un potențial geopolitic redus.

SUA a devenit, printr-o politică bine calculată, o *putere thalassocratică*, adică o putere care stăpânește mările și oceanele.

Geografia a fost generoasă cu România, prin varietatea reliefului și prin bogăția sa, dar așezarea la nivel planetar ne-a făcut să ne luptăm pentru statalitatea noastră. România a devenit în prezent o putere medie care depinde, din punct de vedere al asigurării statalității și suveranității, de marea putere americană. Afirm acest lucru pentru că puterea militară a

NATO, fără Statele Unite ale Americii, nu poate face față pericolului militar ruso-chinez.

Și, totuși, de ce aceste două țări s-au apropiat? Un prim răspuns se află în istoria Americii, care a atras poporul român, iar lupta americanilor pentru dobândirea independenței care a simbolizat un imbold pentru românii din cele trei provincii istorice. Este un răspuns care se află dincolo de istorie și geografie.

Revenind la istorie și geografie, apropierea dintre țări a fost stimulată de expansiunea americană spre comerțul intens în zona Mării Negre și a strâmtorilor Bosfor și Dardanele.

Primul contact româno-american a fost reprezentat de sosirea vasului comercial Acofi sau Acafi aflat sub pavilion american în anul 1843 în portul Galați, după alte surse portul Brăila. Puterea americană se dezvoltă rapid și avea nevoie de resurse, iar poziția Principatelor Române era extrem de stimulativă pentru orice stat în plină dezvoltare.

1.2. Miza geopolitică a acestui Parteneriat Strategic este poziția României de pivot geografic.

Observăm un important interes geopolitic, geostrategic și geoeconomic al Statelor Unite ale Americii. Din partea țării noastre a avut loc o puternică deschidere pentru modelul american de independență și dezvoltare – subliniem aici relația marelui om politic Ion Ghica cu John Brown, ministrul plenipotențiar al Statelor Unite ale Americii la Constantinopol și admirația lui Nicolae Bălcescu la adresa Statelor Unite și a istoriei sale.

În prezent, după peste 182 de ani de contacte directe și peste 145 de ani de relații diplomatice permanentizate cu anumite perioade de întrerupere (1940-1946), de la ultimul ambasador al unei Româнии democratice la Washington D.C. Radu Irimescu (ambasador între anii 1938-1940) la primul ambasador al unei Româнии comuniste la Washington, D.C. Mihail Ralea (ambasador între anii 1946-1949), relațiile sunt marcate de existența unui Parteneriat Strategic.

Miza geopolitică a acestui Parteneriat Strategic este poziția României de pivot geografic al istoriei în istmul ponto-baltic. O poziție ce permite așezarea unui cap de pod între blocul continental franco-german și cel rus.

Geopoliticianul eurasiianist Aleksandru Guleivich Dughin scrie în teoriile sale că acest bloc va distruge supremația americană în Europa. Geopoliticienii americani știu că o astfel de poziție va împiedica formarea unui bloc puternic și va produce un echilibru al balanței de putere.

Astfel *Cortina de Oțel* despre care am scris, este un obiectiv central al geopoliticii americane în Europa, alături de balansarea puternică spre Pacific și zădărnicierea extinderii artificiale a teritoriului chinez în marea Chinei de Sud.

Împlinirea acestor două imperative geopolitice și geostrategice va menține puterea americană la același nivel și *bunul hegemon* își va păstra poziția pe scena lumii, un hegemon cu valori democratice având un model puternic de piață liberă.

Mizele geopolitice ale Parteneriatului Strategic sunt ajutorarea unui stat pivot care va duce la coagularea în jurul său a țărilor din istmul ponto-baltic. Acest lucru urmat și de

întărirea Poloniei va menține o puternică poziție geopolitică americană în Europa. Astfel Statele Unite ale Americii le vor demonstra aliaților săi că se poate conta pe *bunul hegemon* și că zădărnicesc eficient expansiunea sino-rusă.

Este o șansă istorică pentru ambele state, care va fi jucată cu succes de ambele țări, România și Statele Unite ale Americii, pentru că așa le-au „*condamnat*” Istoria și Geografia.